

Diàleg

AVUI+
Des del 1976

CORPORACIÓ CATALANA
DE COMUNICACIÓ S.L.

ANTONI CAMBRÉDÓ, president executiu
JOAN ODINA, conseller delegat
ORIOL HUGUET, director general
JOSEP PLANAS, director financer
ESTHER CARALPS, directora de màrqueting i comunicació
PATRÍCIA TARRIDA, cap de distribució
JOAN SERRA, cap de sistemes

**UN MODEL DE JUBILACIONS
APLICABLE A CATALUNYA**

Ramon Tremosa
i Balcells

Professor de teoria econòmica
a la UB
rtremosa@ub.edu

Pensions territorials

La caiguda de l'estalvi és una tendència global que afecta també Catalunya. Una solució passa pels plans de pensions privats, pensats com a complement de la pensió pública de jubilació. Aquests plans de pensions es nodreixen d'aportacions personals en el decurs de la vida laboral i els importants incentius fiscals que molts països els atorguen són reflex de la valoració positiva que els governs en fan: la suficiència financera de molts jubilats permet al sector públic concentrar-se en l'atenció dels més necessitats, alhora que contribueixen a l'augment de l'estalvi del país.

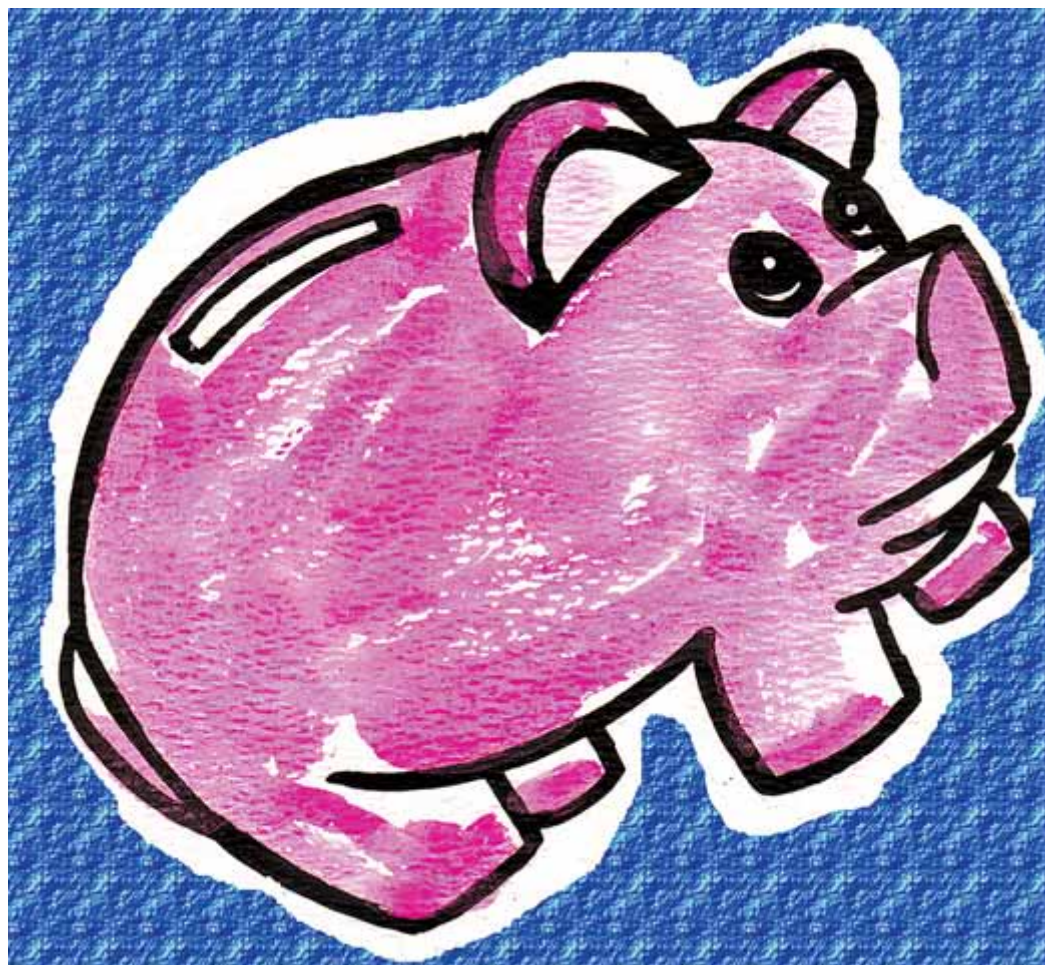
A CATALUNYA, PERÒ, EL PATRIMONI DELS FONS de pensions tot just arribava a finals del 2004 als 15.000 milions d'euros, un 10% del PIB català, molt per sota del pes que en altres països desenvolupats tenen aquests fons, i que en algun cas supera el 100% del PIB. I és que avui a casa nostra només accedeixen als plans de pensions privats els ciutadans més ben informats i els de renda més elevada, fet que ens encamina vers un model de dues classes de jubilats: els que només tindran la pensió pública i els que la completaran amb una de privada.

EL GOVERN DE LA PETITA REGIÓ ITALIANA de Trentino-Tirol del Sud (13.620 quilòmetres quadrats, 940.000 habitants i dues llengües oficials, italià i alemany) va considerar fa uns anys com a políticament inacceptable aquesta distinció dels seus jubilats. Així, va decidir impulsar la creació d'uns plans de pensions privats complementaris adreçats a tota la població, en col·laboració amb entitats financeres locals, amb el nom de PensPlan Project. I com són les coses: nascut fa cinc anys amb la indiferència del sector privat i amb l'hostilitat de les autoritats italianes, atès que el govern regional "no tenia competències sobre la matèria", avui algun dels seus plans és líder a Itàlia i han tingut un gran èxit entre la població local: fins a un 30% dels treballadors d'aquest territori alpí n'han subscrit algun.

LA MÚTUA GENERAL DE CATALUNYA VA ORGANITZAR la setmana passada a Barcelona una jornada per donar a conèixer aquesta experiència, que ha comptat amb la presència de la vicepresident del govern de Trentino - Tirol del Sud i de gestors dels plans esmentats. Amb assistència de personalitats interessades de molts països s'hi han tractat també les consideracions del cas flamenc al respecte i l'experiència del món cooperatiu base.

EL PLANS DE PENSIONS IMPULSATS PEL GOVERN de Trentino - Tirol del Sud abasten tant els serveis com les inversions. En el primer cas (PensPlan Service) la participació pública del govern és només del 45% del capital, estant el 55% restant en mans d'empreses privades, a fi de garantir-ne l'eficiència; avui aquest pla és el primer a Itàlia en nombre de clients i el cinquè per volum d'actius gestionats.

EN EL SEGON CAS (PENSPLAN INVEST), en canvi, la participació pública és del 65%, ja que el govern regional té com a prioritat garantir que una part de les seves inversions es realitzin en el propi territori. Així, el govern de Trentino - Tirol del Sud, que és titular d'algunes infraestructures de trans-

CARLOTA BOADA

"I és que avui a casa nostra només accedeixen als plans de pensions privats els ciutadans més ben informats i els de renda més elevada"

port, s'assegura la participació del capital privat en el cofinançament present i futur d'aquests serveis i es blindava de possibles insuficiències futures del seu pressupost.

LES INVERSIONS EN INFRAESTRUCTURES tenen unes característiques específiques que les fan especialment atractives per als sistemes de pensions capitalitzats: ofereixen rendibilitats estables a llarg termini, són actius de baix risc i són menys sensibles a les crisis financeres i econòmiques; en molts casos proporcionen una rendibilitat superior a la renda fixa i tenen l'atractiu de contribuir de forma evident i visible a la prestació de serveis als ciutadans. I a nivell macroeconòmic el seu impacte és prou conegut: les infraestructures són les que generen uns efectes multiplicadors més grans sobre l'activitat econòmica.

CATALUNYA ÉS UN PAÍS MANCAT d'infraestructures, on el sector privat no sempre ha pogut suplir la insuficiència secular d'inversions del govern central. Si el nou Estatut no ho canvia, el govern central seguirà sent qui disposi dels recursos per a finançar les grans infraestructures futures, i prou bé que coneixem la indiferència i la manca de complicitat amb què són ateses les nostres necessitats en aquesta qüestió.

EL TÚNEL DEL CADÍ, PER EXEMPLE, va ser finançat fa vint anys per capital privat i avui són ben visibles els efectes positius que ha generat. Ara bé, en ferrocarril i aeroports estem molt lluny dels nivells de territoris europeus amb què ens volem comparar. Uns plans de pensions privats, amb l'impuls i la participació del govern català a l'estil de Trentino - Tirol del Sud, poden ser una solució.

CATALUNYA HA SABUT GENERAR UNES ENTITATS financeres pròpies exemplars. Si se sumen els dipòsits dels clients de les deu caixes catalanes i del Banc de Sabadell ens apareix quasi un BBVA.

AVUI, PERÒ, UNA BONA PART DE L'ESTALVI CATALÀ que aquestes caixes capten s'inverteix en altres territoris; també a Itàlia molts fons d'inversió i plans de pensions inverteixen fora del país, a la recerca de la màxima rendibilitat. Ara bé, com garantir que no quedin desateses les necessitats d'infraestructures més bàsiques del país? Per mitjà d'una mútua catalana, un govern regional del nord d'Itàlia ens acaba de presentar una experiència reeixida a considerar.

EN SÍNTESI

President,
tripartit,
Carretero

Marçal
Sintes

Llegeixo a l'AVUI que Pasqual Maragall s'ha compromès a no tocar el govern durant el que queda de legislatura. És l'última equivocació d'algué que cada dia té menys possibilitats de repetir en el càrrec. De fet, a molts els agradaria rellevar-lo al més aviat possible. Però resulta que l'únic conseller del PSC que podria convertir-se en president abans de les eleccions –donat que és l'únic que conserva l'acta de diputat– és Joaquim Nadal, que malauradament arrossega encara el llast del cas Carmel... L'alternativa, del tot improbable, seria posar-hi algú del grup parlamentari socialista i fer president Manuela de Madre o Miquel Iceta... Per cert: de cara a les eleccions catalanes, siguin quan siguin i presenti qui presenti el PSC (Maragall, Montilla o un tercer) es planteja una qüestió: ¿acceptarà la societat catalana que es repeteixi la fórmula del tripartit? Les pressions en contra seran importants i des de tot arreu. Però tornem a l'actualitat. El fiasco del canvi de govern ha desautoritzat greument Maragall. S'ha tancat, a més, amb una reordenació que és una mala còpia de l'última que van fer els convergents i que sols servirà per crear més mala maror. Una de les persones que Maragall haurà de continuar veient és el republicà Carretero, que es troba entre els millors consellers de l'executiu però que, alhora, ha esdevingut la bèstia negra dels socialistes perquè rebutja la llei electoral que el president i el seu partit ambicionen. És curiós que Maragall planegés donar al conseller primer, Josep Bargalló, les atribucions de Carretero. Què no són l'un i l'altre igualment d'ERC?